

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia   stycznia 2010 r.

Pan
Leszek **PRZEWŁOCKI**
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Sieradzu

**LLO-410-33-02/2009
P/09/110**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli,¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła kontrolę w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Sieradzu² w zakresie realizacji w latach 2008-2009 (do 30 września) „Programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń”³.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym 10 grudnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Inspektoratu w zakresie realizacji „Programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń”, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Inspektorat był przygotowany organizacyjnie do realizacji Programu niezwłocznie po jego wprowadzeniu przez Radę Ministrów⁴.

Zadania służbowe w tym zakresie przypisano pracownikom zatrudnionym w wymiarze 5¾ etatu. Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził wśród samorządowców, producentów trzody chlewnej i lekarzy weterynarii akcje informacyjne i szkolenia.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm.

² zwanym dalej Inspektoratem

³ zwanego dalej Programem

⁴ rozporządzenie Rady Ministrów z 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz.U. z 2008 r. nr 64., poz. 397. ze zm.)

Opracował także instrukcję dla urzędowych lekarzy wyznaczonych do pobierania prób krwi świń w związku z realizacją Programu oraz instrukcję szczegółową „sposobu przeprowadzania oczyszczania i odkażania w ramach realizacji Programu”.

2. W roku 2008 Powiatowy Lekarz Weterynarii, do wykonania czynności urzędowych w ramach realizacji Programu, wyznaczył w drodze decyzji administracyjnych - na zasadach określonych przepisami ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej⁵ - 29 urzędowych lekarzy weterynarii oraz 17 osób wykonujących czynności pomocnicze. W roku 2009 wyznaczył, w tym samym trybie, 24 lekarzy i 17 pomocników. Wyznaczone osoby spełniały wymogi określone rozporządzeniem MRiRW z 22 kwietnia 2004 r.⁶

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do sprawowania nadzoru przez Powiatowego Lekarza Weterynarii nad wykonywaniem czynności przez wyznaczonych urzędowych lekarzy. W 37 protokołach (z tego w 17 z kontroli przeprowadzonych do 30 września 2009 roku) nie odnotowano nieprawidłowego wykonywania zadań przez lekarzy.

3. Ustalenia kontroli NIK wskazują, iż Powiatowy Lekarz Weterynarii przed rozpoczęciem realizacji Programu, nie posiadał pełnej wiedzy o liczbie stad i świń w gospodarstwach funkcjonujących na terenie działania Inspektoratu.

Przed przystąpieniem do opracowania planu realizacji Programu Inspektorat otrzymał z ARiMR dane (dotyczyły stanów z roku 2007) o liczbie stad i stanie pogłównia świń na terenie powiatu wieruszowskiego i sieradzkiego. Dane te, tak jak i dane wynikające z ewidencji prowadzonej w Inspektoracie, nie uwzględniały podziału na grupy stad określone Programem. Nadto informacje o liczbie stad i pogłówniu świń przekazane przez ARiMR (dla powiatu sieradzkiego: liczba stad - 3.543, liczba świń - 86.061 szt., dla powiatu wieruszowskiego: liczba stad - 2.451, liczba świń - 116.846) znacznie różniła się od danych Inspektoratu wynikających z ewidencji, tj. dla powiatu sieradzkiego - odpowiednio - 3.703 i 78.393 szt., dla powiatu wieruszowskiego: 1.655 i 59.853 szt.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, przyjęty w tej sytuacji przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, w wyniku współpracy z samorządami terytorialnymi i terenowymi lekarzami weterynarii obsługującymi gospodarstwa utrzymujące trzodę chlewną, plan realizacji Programu w roku 2008, bazujący na szacunkowej liczbie stad i sztuk świń do poddania badaniom krwi na obecność przeciwciał dla glikoproteiny gE wirusa AD (w tym w 1.422 tuczarni o 64.382 szt. świń i w 5.686 stadach o pełnym cyklu produkcyjnym z 257.5628

---

⁵ przepis art. 16. ust. 1. lit. a, b, c i ust. 2. ustawy z 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007 r. nr 121., poz. 842. ze zm.)

⁶ przepis § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby nie będące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób (Dz. U. nr 89., poz. 860. ze zm.)

szt. świń, bez stad zarodowych), pozwolił na objęcie całego terenu obu powiatów realizacją Programu.

4. Na terenie działania Inspektoratu, do 30 września 2009 r., zakończono pobranie próbek krwi zaplanowane do wykonania w I etapie (uwzględniając niepobranie próbek w stadach, które okazały się puste). Drugim pobraniem nie objęto 25% stad (1.313), w których zakończono pierwszy etap badań, a trzecim nie objęto 24% stad (855), w których należało zakończyć drugie pobranie.

W okresie objętym kontrolą, wg stanu na 30 września 2009 r., po przeprowadzeniu:

- I pobrania próbek krwi do badań w 5.358 stadach stwierdzono 297 stad zakażonych, tj. 5,54% liczby zbadanych stad. Stada zakażone liczyły ogółem 12.131 szt. świń, tj. 8,77% objętych badaniem (138.246 szt);
- II pobrania próbek w 4.045 stadach stwierdzono 57 stad zakażonych, tj. 1,41%. liczby zbadanych stad. Stada zakażone liczyły ogółem 1.833 szt. świń, tj. 1,97% objętych badaniem (93.183 szt.);
- III pobrania próbek w 2.692 stadach stwierdzono 11 stad zakażonych, tj. 0,41% liczby stad zbadanych. Stada zakażone liczyły ogółem 264 szt. świń, tj. 0,49% objętych badaniem (53.791 szt.).

Terminy rozpoczęcia II i III pobierania próbek były zgodne z terminami określonymi Programem⁷.

5. Powiatowy Lekarz Weterynarii nie dokonał zmiany statusu stad, co stanowiło naruszenie przepisu § 2. rozporządzenia RM z 27 kwietnia 2009 r.⁸

Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje argumenty przedstawione przez Pana w wyjaśnieniu złożonym do protokołu kontroli, w szczególności to, że przyczyną nieralizowania powyższego obowiązku była wysokość opłat pocztowych stanowiąca 282% kwoty rocznego budżetu Inspektoratu.

6. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli środki publiczne, w kwocie ogółem 992,9 tys. zł, przeznaczone do 30 września 2009 r., na pokrycie kosztów realizacji Programu zostały wykorzystane przez Inspektorat w sposób legalny i gospodarny.

Wynagrodzenie osób wyznaczonych do wykonywania czynności urzędowych, w łącznej kwocie 652,5 tys. zł, naliczono i wypłacono na zasadach określonych rozporządzeniem MRiRW z dnia 2 sierpnia 2004 r.⁹

---

⁷ rozporządzeniu Rady Ministrów z 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. nr 64., poz. 397. ze zm.)

⁸ rozporządzenie Rady Ministrów z 27 kwietnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. nr 74., poz. 631.)

W wyniku realizacji Programu Inspektorat wypłacił (na podstawie decyzji administracyjnych, do 30 września 2009 r.), zgodnie z przepisem art. 49. ust. 1., 2., 3. i 4. ustawy o ochronie zwierząt¹⁰, kwotę 29,3 tys. zł - równą wartości zwierząt, ustaloną w protokołach szacowania - za 129 zwierząt padłych (w tym za poronienia w tzw. wysokiej ciąży).

Szacowania wysokości odszkodowań dokonywał każdorazowo, tak w przypadku zwierząt padłych, jak i zabitych z nakazu Powiatowego Lekarza Weterynarii, zespół dwóch rzeczoznawców wraz z lekarzem weterynarii (będącym pracownikiem Inspektoratu działającym z upoważnienia Powiatowego Lekarza Weterynarii).

W sporządzonych protokołach z szacowania zwierząt wpisano dane wymagane przepisem § 7¹¹ rozporządzenia MRiRW z 27 kwietnia 2007 r. Wartość rynkową szacowanych zwierząt określono zgodnie z przepisem art. 49. ust. 3. ustawy o ochronie zdrowia zwierząt.

7. Za 781 zwierząt zabitych w roku 2008 z nakazu Powiatowego Lekarza Weterynarii wypłacono kwotę 152,6 tys. zł. Podjęcie w roku 2008 decyzji o wybiciu 781 szt. świń w 41 stadach można uznać za uzasadnione ekonomicznie i społecznie.

Każdorazowo wysokość odszkodowania naliczona do wypłaty została ustalona po potrąceniu od kwoty ustalonego odszkodowania kwoty netto uzyskanej ze sprzedaży zwierząt, tj po jego pomniejszeniu o wartość podatku vat wykazanego w fakturze wystawionej po zbyciu zwierzęcia do ubojni/rzeźni (w łącznej kwocie 4.729,08 zł).

Zgodnie z przepisem art. 49 ust. 4. ustawy o ochronie zdrowia zwierząt w przypadku zwierzęcia poddanego ubojowi, którego mięso jest zdatne do spożycia przez ludzi, odszkodowanie pomniejsza się o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów zwierzęcych pozyskanych od tego zwierzęcia. Przywołany powyżej przepis, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, winien być stosowany wprost przez organ ustalający wysokości kwoty odszkodowania.

---

⁹ rozporządzeniu MRiRW z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywane czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii Dz. U. nr178., poz. 1837. ze zm.

¹⁰ ustawa z 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zwierząt (Dz. U. z roku 2008 nr 213., poz. 1342.), zwana dalej ustawą o ochronie zwierząt

⁶ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 27 kwietnia 2007 r. w sprawie trybu powoływania i odwoływania rzeczoznawców, ich kwalifikacji i wysokości przysługującego im wynagrodzenia oraz dokonywania przez nich szacowania (Dz.U. Nr 89., poz. 591.)

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi informuje, że zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.